

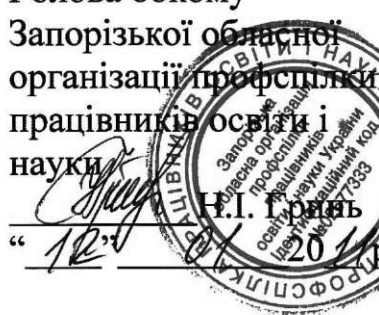
УЗГОДЖЕНО

Начальник управління
освіти і науки
Запорізької обласної
державної адміністрації

УЗГОДЖЕНО

Голова обкому
Запорізької обласної
організації профспілки
працівників освіти і
науки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор КЗ «Запорізький
обласний центр туризму
і краєзнавства
учнівської молоді» ЗОР

Т.Б. Митрофанова
20/11р.

ПОЛОЖЕННЯ

про XXVII обласний зліт-змагання з пішохідного туризму
серед працівників освіти,
присвячений Всесвітньому Дню туризму

1. Мета і завдання

- популяризація та пропаганда туризму серед працівників освіти.
- надання методичної та практичної допомоги працівникам освіти області з туристсько-краєзнавчої роботи в навчальних закладах;
- підвищення рівня туристської майстерності працівників освіти;
- обмін досвідом роботи між працівниками освіти області з питань туризму та краєзнавства.

2. Місце та час проведення змагань

2.1. Змагання проводиться 21-24 вересня 2011 року на території турбази «Лиса гора» Василівського лісництва.

2.2. Командам необхідно прибути на місце проведення змагань і подати необхідну документацію на участь у змаганнях 21 вересня 2011 р. до 1200.

3. Керівництво змаганнями

3.1. Загальне керівництво підготовкою та проведенням обласного зльоту-змагань з пішохідного туризму серед команд працівників освіти, присвяченого Всесвітньому Дню туризму серед здійснює КЗ «Запорізький обласний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді» ЗОР за підтримки управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації та Запорізької обласної організації профспілки працівників освіти і науки.

3.2. Відповідальність за безпосереднє проведення зльоту покладається на головну суддівську колегію, затверджену КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР. Головний суддя: Некрасов Сергій Андрійович, суддя II категорії, майстер спорту України, президент Запорізької обласної федерації спортивного туризму, тел. 068 44 66 039

4. Учасники змагань

4.1. До участі у зльоті-змаганні допускаються команди працівників освіти.

4.2. Склад команди 9 осіб: 8 основних, з яких не менше 2-х жінок, судя від команди, не молодший 18 років. Представником є капітан команди.

Команди неповного складу виступають поза конкурсом.

4.3. Учасники змагань повинні мати особисте та командне спорядження, необхідне для проходження дистанцій та забезпечення безпеки учасників.

Програма змагань

5.1. Змагання проводяться відповідно до Правил змагань зі спортивного туризму, затверджених Федерацією спортивного туризму України 24.04.2008 р. та Настанов з організації страховки та суддівства етапів змагань з техніки пішохідного туризму, чинних на час проведення змагань.

5.2. Змагання проводяться з видів:

- командні змагання з техніки пішохідного туризму на дистанції «Смуга перешкод»;
- командні змагання з техніки пішохідного туризму на дистанції «Крос-похід»;
- конкурсна програма: в'язання туристських вузлів, кип'ятіння води, туристська пісня, кращий туристський побут.

Клас дистанцій змагань - I, II.

Команда згідно рівня своєї підготовки сама обирає варіант проходження технічних етапів (з самонаведенням або без у відповідності до Умов).

5.3. Послідовність виходу команд на старт змагань згідно з жеребкуванням.

5.4. Програма змагань:

21.09	до 12 ⁰⁰	Заїзд команд. Робота мандатної комісії
	14 ⁰⁰	Урочисте відкриття зльоту-змагань
	15 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Семінар суддів від команд
	20 ⁰⁰	Нарада представників команд і головної суддівської колегії
22.09	9 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Змагання на дистанції «Крос-похід». Конкурсна програма
	20 ⁰⁰	Конкурс «Туристська пісня»
	21 ⁰⁰	Нарада представників команд і головної суддівської колегії
23.09	9 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Змагання на дистанції «Смуга перешкод». Конкурсна програма;
	20 ⁰⁰	Нарада представників команд і головної суддівської колегії

24.09 11⁰⁰

Нагородження переможців, урочисте закриття змагань. Роз'їзд команд.

5.5. головна суддівська колегія залишає за собою право вносити зміни до програми та умов проведення змагань (в бік спрощення) без зміни класу змагань.

6. Документація та терміни її подання

6.1. Письмове підтвердження про участь у змаганнях команд надсила-ти до 07 вересня 2011 року на адресу КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР:

69091, м. Запоріжжя, вул. Немировича-Данченка, 46а;

тел./факс 224 02 71;

е-таї: info_inception@mail.ru.

6.2. Команди, які у визначений термін не надали письмове підтвердження, отримують 10 балів штрафу у загальнокомандному заліку.

6.3. Іменні заявки на участь команд у змаганнях за формою додатку 1, завірені підписом та печаткою начальника рай(міські)ВО та голови РК (МК) профспілки, а також **печаткою лікувального закладу**, подаються в мандатну комісію змагань у день заїзду.

Разом з іменною заявкою керівникам команд потрібно подати такі документи:

- довідки з місця роботи станом на 2011-2012 н.р. з фотографією, завірені підписом директора навчального закладу і печаткою, що перекриває фотографію не менш ніж на третину;
- страхові поліси від нещасних випадків на всіх учасників, дійсні на час проведення змагань. Умови страхування повинні передбачати страховий захист від нещасних випадків, які сталися під час занять спортом;
- медичні книжки (копії, завірені печаткою керівника закладу);
- наказ по рай(міськ)ВО щодо участі команди в змаганнях, в якому зазначено про проведення інструктажів з техніки безпеки учасників змагань.

6.4. Команда, яка не надала в повному обсязі вищезазвані документи, до участі в змаганнях не допускається.

7. Умови прийому та розміщення команд

7.1. Розміщення учасників ХХУІ обласного зльоту-змагань з пішого-дного туризму серед працівників освіти, присвяченого Всесвітньому Дню туризму на території турбази «Ліса гора» безкоштовне.

7.2. Команди-учасниці повинні мати з собою необхідне спорядження для проживання та приготування їжі в польових умовах, а також намет для зберігання харчів та тару для питної води.

7.3. Місце стоянки команд на території табору визначається виключно комендантом змагань. Функціонування табору команди здійснюється від-повідно до затвердженого «Порядку про функціонування тимчасового на-метового містечка».

7.4. За вживання алкогольних напоїв команда знімається зі змагань, про що буде направлено листа до керівництва закладу.

8. Підведення підсумків змагань

8.1. Підсумки змагань підводяться у загальному заліку спортивної та конкурсної програми.

8.2. У загальному заліку конкурсної програми переможці визначаються за найменшою сумою місць у трьох конкурсах, в яких команда посіла найкращі місця (конкурс біваків - обов'язковий).

Участь команд у всіх конкурсах є обов'язковою. При підведенні загального заліку конкурсної програми результати команди, яка не взяла участь у одному або кількох конкурсах, розглядаються після команд, які мають більш повний залік.

8.3. У загальному заліку спортивної програми переможці визначаються за найменшою сумою місць у змаганнях з техніки пішохідного туризму на дистанціях «Смуга перешкод» та «Крос-похід».

При рівності результатів, перевага надається команді, яка має кращий результат на дистанції «Крос-похід».

8.4. У змаганнях на дистанціях «Смуга перешкод» та «Крос-похід» результати команди, яка пройшла один або кілька етапів без самонаведення, розглядаються після команд, які пройшли більшу кількість етапів з самонаведенням.

8.5. У змаганнях з техніки пішохідного туризму на дистанції «Смуга перешкод» переможці визначаються за найменшою сумою часу, витраченого на проходження етапів дистанції та штрафного часу всіх учасників команди.

При рівності результатів перевага надається команді, що має меншу суму штрафного часу.

8.6. У командних змаганнях на дистанції «Крос-похід» переможці визначаються за найменшою кількістю штрафних балів.

При рівності результатів перевага надається команді, що має менше штрафів на етапах згідно з пріоритетом (відповідно до складності етапу: навісна переправа, переправа по колоді, спуск по вертикальних перилах тощо).

9. Нагородження переможців

9.1. Команди, що посіли I, II, III місця у загальному заліку спортивної програми та конкурсної програми, нагороджуються грамотами, кубками і призами Запорізької обласної організації профспілки працівників освіти і науки.

9.2. Команди, що посіли I, II, III місця у змаганнях з видів «Смуга перешкод», «Крос-похід», нагороджуються грамотами Запорізької обласної організації профспілки працівників освіти і науки.

9.3. Команди, що посіли I, II, III місця в окремих видах конкурсної програми, нагороджуються грамотами КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР.

10. Фінансування

10.1. Витрати на організацію та проведення змагань несе КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР.

10.2. Витрати на відрядження учасників команд (проїзд, добові) - за рахунок рай(міськ)ВО, суддів - за рахунок районних(міських) профспілок працівників освіти і науки.

ДАНЕ ПОЛОЖЕННЯ Є ОФІЦІЙНИМ ВИКЛИКОМ НА ЗМАГАННЯ

Додаток 2

До головної суддівської колегії
ХХУІІ обласного зльоту-змагань
з пішохідного туризму серед
працівників освіти, присвяченого
Всесвітньому Дню туризму

Імenna заявка

рай(міськ)ВО просить допустити до участі ХХУІ обласного зльоту-змагань з пішохідного туризму серед працівників освіти, присвяченого Всесвітньому Дню туризму, команду в такому складі:

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові учасника	Число, місяць, рік на- родж.	Стать	Кваліфікація		Дозвіл лікаря на участь у змаган- нях (підпис, печатка лікаря)
				Розряд з туризму	Досвід участі у походах	

Капітан команди (представник)

(П.І.Б)

Суддя від команди

(П.І.Б)

Всього допущено до змагань

ociб

(прописом)

Лікар

(підпис лікаря)

(П.І.Б. лікаря)

М.П.

медзакладу

Начальник рай(міськ)ВО

()

(підпис)

(прізвище)

М.П.

Голова РК (МК) профспілки

()

(підпис)

(прізвище)

М.П.

У М О В И

проведення XXVII обласного зльоту-змагань з пішохідного туризму серед працівників освіти, присвячений Всесвітньому Дню туризму (21-24.09.2011 року, Василівський р-н, т/б "Лиса гора")

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

У змаганнях на дистанціях «Смуга перешкод» та «Крос-похід» команда згідно рівня своєї підготовки сама обирає варіант проходження технічних етапів (з самонаведенням або без у відповідності до Умов). Результати команди, яка пройшла один або кілька етапів без самонаведення, розглядаються після команд, які пройшли більшу кількість етапів з самонаведенням.

УМОВИ ПРОХОДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЇ «КРОС-ПОХІД»

Загальні відомості

1. Склад команди

До участі в змаганнях допускаються команди в складі 6 учасників (не менше 2-х жінок). Нестандартне (саморобне) спорядження необхідно надати технічній комісії для отримання дозволу на використання для проходження етапів. Команда повинна з'явитися на старт за 10 хвилин до старту для перевірки спорядження.

2. Дистанція крос-походу включає технічні етапи, спортивне орієнтування та спеціальні завдання (послідовність проходження етапів оголошується напередодні змагань). Організатори змагань залишають за собою право зміни кількості етапів та зміни часу їх проходження у бік спрощення. Кількість технічних етапів - 7, етапів спеціальних завдань - 4, етапів спортивного орієнтування - 3. Довжина дистанції - до 5 км. Клас дистанції - II.

3. Місце і порядок проведення

Крос-похід проводиться на невідомій трасі навколо табору. Принцип проведення змагань - «жорстке ралі». На старті команда отримує карту та картку проходження маршруту, на якій вказано час прибуття на кожний контрольний пункт (КП) і час вибуття з КП, назву етапу, а також колонки для штрафних балів та відмітки суддів на етапах. Прибуваючи на КП, команда передає картку судді, у вказаний час починає роботу на етапах. Команда, що прибула на КП раніше зазначеного часу, чекає у відведеному місці, у випадку невиконання вимог судді, команді не зараховується проходження етапу. Якщо команда прибуває на КП пізніше встановленого часу прибуття, вона має право працювати до кінця часу вибуття з етапу. У випадку прибуття команди на КП після закінчення часу роботи на етапі, команді не зараховується проходження контрольного пункту та етапу. Ро-

бота на етапі починається після прибуття останнього учасника команди до початку етапу.

Технічні етапи

1. **Підйом по схилу спортивним способом.** Довжина етапу - до 30 м. Етап обладнано суддівською перильною вірьовкою, контрольною лінією на початку етапу та накопичувальними перилами у кінці етапу. Кількість точок перестьобувань - до 3. Команда проходить етап з самостраховкою схоплюючим вузлом. Час роботи на етапі - 15 хв.

2. **Навісна переправа через сухий яр самонаведенням перил і супроводжуючої вірьовки.** Довжина етапу - до 20 м. Етап проводиться на відповідних елементах рельєфу і обладнано накопичувальними перилами або петлями з обох кінців. Учасники проходять етап згідно Правил та Наставов. Час роботи на етапі - 20 хв.

Навісна переправа через сухий яр. Довжина етапу - до 20 м. Етап проводиться на відповідних елементах рельєфу і обладнано накопичувальними перилами або петлями з обох кінців, суддівськими перильною та супроводжуючою вірьовками та суддівською страховкою. Учасники проходять етап згідно Правил змагань з обов'язковою супроводжуючою вірьовкою та суддівською страховкою. Кріплення учасників до суддівської страховки - довільне. Переправа контрольного вантажу - як учасника. Час роботи на етапі - 15 хв.

3. **Переправа через сухий яр по колоді з самонаведенням перил та супроводжуючої вірьовки.** Довжина етапу - до 20 м. Етап обладнано суддівською колодою, суддівськими накопичувальними перилами та петлями самостраховки та для випуску першого учасника та прийому останнього з обох кінців етапу. Перший учасник проходить по колоді з командною страховкою, переправа інших учасників - з самостраховкою вусом та обов'язковою супроводжуючою вірьовкою. Після проходження етапу команда знімає вірьовки і забирає їх з собою. Час роботи на етапі - 20 хв.

4. **Траверс схилу.** Довжина етапу - до 30 м. Етап обладнано суддівськими перилами та накопичувальними перилами з обох кінців етапу, петлями самостраховки на опорах ділянок. Кількість перестьобувань - до 5, кріплення окремих ділянок траверсу - жорстке. Учасники проходять етап з обов'язковою самостраховкою вусом. Час роботи на етапі - 15 хв.

5. **Спуск по вертикальних перилах (дюльфером) з самонаведенням перил.** Довжина етапу - до 15 м. Етап обладнано петлями на початку та кінці етапу,. Команда проходить етап з обов'язковою верхньою командною страховкою, крім останнього учасника, страховка якого - верхня знизу. Час роботи на етапі - 20 хв.

Спуск по вертикальних перилах (дюльфером). Довжина етапу - до 15 м. Етап обладнано подвійною петлею самостраховки на початку та кінці етапу, суддівськими вертикальними перилами та командною страховкою. Команда проходить етап з обов'язковою верхньою командною страхов-

кою, крім останнього учасника, страховка якого - верхня знизу. Час роботи на етапі - 15 хв.

6. **Транспортування потерпілого (з виготовленням нош).** Довжина етапу - до 50 м. Травма потерпілого важка. Етап обладнано двома суддівськими жердинами, трьома поперечинами та контрольними лініями на початку та кінці етапу. Учасники самостійно виготовляють ноші та вкладають потерпілого, закріплюючи його до носилок. Супроводження та контроль стану потерпілого - обов'язкове. Переносять потерпілого не менше трьох учасників. Час роботи на етапі - 15 хв.

7. **Рух по жердинах.** Довжина етапу - до 20 м. Кількість опор - до 8, кількість жердин - 6. Етап обладнано контрольними лініями з обох сторін, суддівськими опорами та жердинами на початку етапу. Учасники проходять етап у відповідності з Правилами змагань і залишають жердини на опорах. Час роботи на етапі - 15 хв.

Спеціальні завдання

1. **В'язання туристських вузлів.** Етап обладнано суддівськими віршовками, петлями та опорами для в'язання вузлів. Учасники в'яжуть по два вузли готові до використання згідно з жеребкуванням з переліку: прямий, зустрічний провідник, грейпвайн, булінь, провідник вісімкою, брамшкотовий, академічний, штик, удавка, провідник одним кінцем, удавка, подвійний провідник, стремено. Зразки вузлів вивішуються суддівською колегією на старті. Час роботи на етапі - 2 хв.

2. **Надання долікарської допомоги.** Учасники за вибором команди дають відповіді на теоретичні запитання та надають практичну допомогу при розтягненні зв'язок гомілкового суглобу, переломі передпліччя та гомілки. Кількість запитань - до 5. Тематика запитань: використання найтиповіших лікарських препаратів у поході, надання першої долікарської допомоги при враженні електричним струмом, ударах, кровотечах тощо. Час роботи на етапі - 10 хв.

3. **Визначення азимуту на об'єкт.** Учасники визначають азимут з однієї точки на п'ять об'єктів, позначених на місцевості за допомогою суддівського компаса. Час роботи на етапі - 5 хв.

4. **Залік з топографії.** Учасники згідно з жеребкуванням повинні розпізнати по два топографічні знаки згідно з переліком (на стор. 70; 71). Час роботи на етапі - 5 хв.

Спортивне орієнтування

1. **Рух у заданому напрямку (швидкісний етап).** Довжина дистанції - до 1,5 км. Команда рухається у заданому напрямку від КП до КП. Взяттям контрольного пункту вважається відмітка в спеціальній картці олівцем, підвішеним на місці розташування КП. Змінений порядок проходження КП вважається за порушення правил і карається штрафними балами.

2. Рух по маркованому маршруту. Довжина етапу - до 0,5 км. Учасники рухаються по маркованому маршруту, знаходять замасковані КП і роблять проколи на карті, позначаючи місця їх знаходження на місцевості, та відмітку на зворотній стороні карти у місці проколу олівцем, що знаходиться на КП. Допускається похибка у 3 мм, за кожний наступний мм похибки призначаються штрафні бали з розрахунку 1 мм - 1 бал. Час роботи на етапі - 5 хвилин.

3. Орієнтування за вибором. На старті етапу команда переносить з контрольної карти на свою карту КП та легенду їх розташування. Кожен КП залежно від віддаленості та складності має бальну оцінку від 1 до 3 балів. Команда на свій розсуд в межах контрольного часу знаходить КП і робить відмітки у спеціальній картці. Кількість КП - до 10, час роботи на етапі - 20 хвилин.

Підведення підсумків на дистанції

Загальний час проходження дистанції складає сума часу проходження швидкісного етапу та суми штрафних балів на етапах крос-походу. Переможець визначається за найменшим загальним часом. При рівності часу команда, що має менше штрафних балів має перевагу перед командою, що швидше пройшла швидкісний етап. Команди, що не пройшли один і більше етапів розташовуються після команд, що пройшли всі етапи.

УМОВИ ПРОХОДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЇ «СМУГА ПЕРЕШКОД»

Загальні відомості

1. Склад команди

До участі в змаганнях допускаються команди в складі 6 учасників (не менше 2-х жінок). Нестандартне (саморобне) спорядження необхідно надати технічній комісії для отримання дозволу на використання для проходження етапів. Команда повинна з'явитися на старт за 10 хвилин до старту для перевірки спорядження.

2. Дистанція смуги перешкод включає технічні етапи, з самонаведенням та без (послідовність проходження етапів оголошується напередодні змагань). Організатори змагань залишають за собою право зміни кількості етапів та зміни часу їх проходження у бік спрощення. Загальна кількість етапів - 6, етапів з самонаведенням - 2. Довжина дистанції - до 0,5 км. Клас дистанції - I.

3. Місце проведення

Змагання з техніки пішохідного туризму на дистанції смуги перешкод проводяться на території, що безпосередньо прилягає до табору. Принцип проведення змагань - швидкісне проходження локальних перешкод у відповідності до Правил змагань. На дистанції дозволяється лідирування. Контрольний час проходження дистанції, у разі виникнення необхідності, су-

суддівська колегія встановлює після проходження дистанції першими трьома командами.

Опис етапів

1. Підйом по схилу спортивним способом з самонаведенням перил. Довжина етапу - до 30 м. Етап обладнано контрольною лінією та петлею самостраховки на початку етапу, пунктами проміжної страховки, накопичувальними перилами та гаком для організації перил на кінці етапу. Перший учасник проходить етап з обов'язковою командною страховкою через пункти проміжної страховки. Після організації перил інші учасники проходять дистанцію з самостраховкою схоплюючим вузлом. Якщо перила зафіксовані жорстко у пунктах проміжної страховки, на дистанції можуть працювати одночасно декілька учасників, при цьому їх кількість відповідає кількості окремих автономних ділянок. Після проходження останнього учасника команда знімає вірвовку та забирає її з собою.

2. Переправа через річку по колоді з перилами з самонаведенням перил та супроводжуючої вірвовки. Довжина етапу - до 15 м. Етап обладнано контрольними лініями з обох боків. Команди проходять етап з самонаведенням перил супроводжуючої вірвовки та самостраховкою вусом до перил.

Переправа через річку по колоді з перилами з самонаведенням супроводжуючої вірвовки. Довжина етапу - до 15 м. Етап обладнано контрольними лініями з обох боків та суддівською перильною вірвовкою. Команди проходять етап з самонаведенням супроводжуючої вірвовки та самостраховкою вусом до суддівських перил. Після закінчення роботи на етапі команда знімає вірвовку та забирає її з собою.

3. Переправа навісна через річку з самонаведенням перил та супроводжуючої вірвовки. Довжина етапу - до 20 м. Етап обладнано контрольними лініями з обох боків, жердиною. Учасники проходять етап у відповідності з Правилами змагань. Переправа вантажу окремо від учасників.

Переправа навісна через річку. Довжина етапу - до 20 м. Етап обладнано контрольними лініями з обох боків, суддівськими перильною та супроводжуючою вірвовками та суддівською страховкою з транспортним фалом. Учасники проходять етап у відповідності з Правилами змагань. Переправа вантажу окремо від учасників.

4. Спуск по схилу спортивним способом. Довжина етапу - до 25 м. Етап обладнано накопичувальними перилами на початку етапу та суддівською перильною вірвовкою. Команда проходить етап згідно Правил змагань з самостраховкою схоплюючим вузлом до перильної вірвовки.

5. Переправа через сухий яр по вірвовці з перилами. Довжина етапу - до 20 м, кількість окремих ділянок - до 3-х. Етап обладнано накопичувальними перилами або петлями командної самостраховки з обох кінців та суддівськими паралельними перилами. Учасники проходять етап по ни-

жній перильній вірьовці з обов'язковою самостраховкою вусом до верхньої вірьовки.

6. Подолання канави з використанням підвішеної вірьовки (маятник). Довжина етапу - до 4 м. Етап обладнано суддівською мотузкою та контрольними лініями на початку і в кінці етапу. Учасники проходять етап маятником з обов'язковою передачею вірьовки.

Підведення підсумків змагань на дистанції

Загальний час проходження дистанції складається з суми часу проходження дистанції всіма учасниками та суми штрафного часу за подолання локальних перешкод. Переможець визначається за найменшим загальним часом, у випадку рівності загального часу, перевага надається команді, що має меншу суму штрафного часу.

УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСНОЇ ПРОГРАМИ

1. В'язання туристських вузлів

Кількість учасників 6. Вибір вузлів за картками. В картці зазначено завдання з назвою двох вузлів. Кожен учасник в'яже по два вузли. Взаємодопомога не дозволяється. Відлік часу по останньому учаснику команди. Після того як суддя зупинить секундомір перевіряє зав'язані вузли. Правильно зв'язаний вузол - *0 балів*, відсутність контрольного (контрольних) вузла, перекручення вірьовки у вузлі - штраф *1 бал* за кожне порушення; за кожен не зав'язаний або неправильно зав'язаний вузол штраф - *3 бали*.

Перелік рекомендованих вузлів:

1. Прямий	7. Провідник (одним кінцем)
2. Академічний	8. Провідник «вісімка»
3. Зустрічний	9. Штик
4. Рифовий	10. Булінь
5. Брамшкотовий	11. Удавка
6. Грепвайн	12. Схоплюючий (прустик)

Переможцями оголошуються команди, що набрали максимальну кількість балів.

2. Конкурс «Туристська пісня»

У конкурсі приймають участь всі учасники від команди. Команда повинна представити пісню на туристську тематику.

Оцінюється:

- краса виконання (артистизм, загальне враження, культура виконання та мовлення, використання елементів інсценування, театралізація тощо. Зміст тексту відповідає тематиці, а також статусу змагань) (*до 10 балів*);
- масовість (*до 5 балів*).

Час виконання - до 10 хвилин. За перевищення часу - штраф 2 бали за кожен наступну хвилину. Конкурс проводить старший суддя і суддівська колегія, сформована з незалежних суддів.

Переможцями оголошуються команди, що набрали максимальну кількість балів.

3. Конкурс «Кип'ятіння води»

У конкурсі беруть участь 2 учасники від команди. Одяг закриває коліна і лікті, учасники працюють біля вогнища в рукавицях та в головному уборі. Приладдя для установки котлів - командне, котли - суддівські, вода 1 літр - суддівська, однієї температури. Сірники командні, звичайні побутові, запаковані у водонепроникну упаковку. Кількість сірників у коробці не обмежена. Паливо для багаття команда забезпечує сама. Забороняється використовувати легкозаймисті речовини (бензин, керосин, сухе пальне, а також предмети, які пропитані такими речовинами).

Перед початком конкурсу учасники передають запаковані сірники судді, який перевіряє герметичність упаковки, зануривши їх у воду на 2 хвилини. Потім повертає учасникам їхні сірники, які вони розкривають у присутності судді.

За дозволом судді учасники складають багаття на ділянці розміром 0,4⁰,4 м. Час на складання вогнища не більше 5 хв. (фіксація часу окрема, не впливає на результат).

Суддя дає команду «Підпалюй!» і включає секундомір (незалежно від того, чи готові учасники запалити багаття). Учасники повинні використовувати сірники поодиночі. За кожний сірник, окрім першого, нараховується штраф - 30 секунд, якщо всі командні сірники намокли і команда не може запалити вогнище ними - суддя надає суддівські, штраф за їх використання - 60 сек. за кожен сірник, в т.ч. перший.

Прикривати багаття від вітру сторонніми предметами (килимком, вітрівка тощо) забороняється, використовувати інші предмети, окрім передбачених умовами конкурсу - заборонено.

Зараховується час від команди судді «Підпалюй!» до моменту кипіння стійким ключем одного літра води. Контрольний час конкурсу 20 хв.

Після закінчення конкурсу команда прибирає майданчик від залишків палива, надаючи чисту ділянку для наступної команди.

Переможцями оголошуються команди з найменшою сумою загального і штрафного часу.

4. Конкурс «Кращий туристський побут»

Конкурс бівуаків обов'язковий для всіх команд. Він здійснює забезпечення порядку на території зльоту-змагань, святковості, активну участь команд у змаганнях і охорону природи. Гарне оформлення бівуаку дає можливість познайомитись з роботою туристів різних районів. Конкурс бівуаків дозволяє командам проявити художній смак і фантазію при оформ-

ленні табору. Необхідно оформити табір так, щоб було видно туристську роботу (стенди з фото, стенд-газети тощо), при оформленні використати емблеми, прапори, іншу символіку. Табір повинен мати «адресу»: район, школа, назва команди. Особливо оцінюється гумор, оригінальність оформлення.

Конкурс проводиться з оголошенням часу його проведення (за 5 хвилин до початку конкурсу). Суддівська бригада, до складу якої входять командант, лікар, представник адміністрації КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР, здійснює обхід таборів, виставляючи оцінки у бальній системі. Огляд проводиться в присутності представника команди.

Штрафні бали:

1) Планування туристського табору:

- територія табору не обнесена обмежуючим контуром 5 балів;
 - немає інформації про назву району, школи, команди 5 балів;
 - не обладнано місце зберігання дров (дрова не накриті) 5 балів;
 - не обладнано умивальник і місце для вмивання 5 балів;
 - не обладнано окремий намет для зберігання харчів 10 балів;
 - не обладнано яму для утилізації харчових відходів 10 балів;
 - відстань від багаття до зелених дерев і гілок менше 3-х м 10 балів;
 - відстань від багаття до місця зберігання дров менше 3-х м 10 балів;
 - відстань від багаття до наметів менше 3-х м 10 балів
- за намет; 2 бали
- намети погано натягнуті 2 бали
- за намет; 2 бали
- відсутні тенти на наметах 2 бали
- за намет; 2 бали
- кілочки наметів заважають переміщенню по табору 2 бали
- за намет;

2) Екологічний стан табору:

- використання зелених гілок для установки наметів, костровищ 10 балів;
- використання зелених гілок для багаття 10 балів;
- пошкодження кори гілок, дерев на території табору 10 балів;

3) Чистота і порядок в таборі (3 бали кожне відвідування):

- тверде сміття на території табору 5 балів;
- тверде сміття у ямі для харчових відходів (папір, скло, бляшанки, пет пляшки, пакети тощо) 5 балів;
- яма для харчових відходів не присипана попелом 5 балів;
- наявність брудного посуду на території табору 5 балів;
- посуд зберігається не у належному стані (не в індивідуальних пакетах для кожного учасника) 5 балів;
- одяг та взуття учасників зберігається не у належному стані, відсутній порядок у наметах 5 балів;

4) **Порушення правил поведінки:**

- паління на території табору (за кожного курця) 2 бали;
- нецензурна лексика 3 бали;
- порушення тиші 3 бали.

За порушення режиму дня та екологічного стану території команда може бути знята зі зльоту-змагань.

Переможці конкурсу визначаються за найменшою сумою штрафних балів. За умови рівної кількості балів перевага віддається команді яка має краще інформаційно-художнє оформлення табору.

Увага! Після зняття табору коменданту здається місце, де він був розміщений.